

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csatolandók
az előfizetési pénsek.
Hirdetések és nyitóléti
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . 8 kor
Félévre . 4 »
Negyedévre . 2 »
Egyenlő részletekben
Egyenlő részletekben

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmunkások kide-
ményt nem fogadjuk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

M E G Y E I É S H E L Y I - E R D E K Ű V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: SZERDÁN.

Telefon szám: 96.

Felölös szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Telefon szám: 96.

Teremtünk ipari vállalatot.

Nagy átalakulás előtt állunk, mely óriási mértékben fog kihatással lenni gazdasági életünkre és ez az önálló vámtérület létesítése.

Sajnos sokan úgyképzelik, hogy minden baj kutterása a közös együttélés gyászos eredménye, pedig ha mélyebben szemléljük és bonczkés alá vesszük gazdasági életünk sorvasztó bajait megtaláljuk a bűnök útját, mely elvezet bennünket a szomorú igazsághoz: mi agrár állam vagyunk megvetjük az ipart, és a kereskedelmet! A kelet kényelme jellegző. A fővárosi élet tárháza, a mely a vidékre kihát, csak a kávéház és a kártya ipar kultiválását absorbeálta és adta a vidéki gócz pontoknak, mert hát nálunk a nagy ur nem dolgozik. Aki a munkának él az nem lehet ur. Ez az oka, hogy szaktudóst igénylő intézményeinek vezetése igen gyakran absztrakt ismeretekkel bíró, vagy még ezekkel sem rendelkező egyénekre van bízva; a szaktudós feles-

leges, pedig jó volna, ha mint a jogi tudálékonyaság ámbroziás katlana körüli nyalakodással felhagynánk, melytől már elfoghat bennünket a csömör. Dolgozni, teremteni és alkotni!

Ez legyen a jelszó. Manapság a modern állami élet lüktető szerve az ipar és a kereskedelem, ez vezet a boldogulás felé

Magyarország, Romania, Szerbia, Oroszország szegény, ellenben gazdag Anglia, Németország és Amerika. Látjuk tehát, hogy csak ipar és kereskedelem gazdagít egy államot, míg az őstermelés a szegénység útja. Pedig mind földművelő állam volt és az evolútis kíváncsi szerint vált ipar állammá.

Nagyképűsködő üres agynak a külön vámtérület veszélyes, mert fél a munkától, mert elérkezne a munka ideje!

Mindezt szem előtt tartva új intézmények létesítése feltétlen szükséges. Így első sorban meggyezerte mozgalmat kell indítani kisebb ipari vállala-

tok létesítésére, mert a kis iparból fejlődik a nagy, mint a gyermekből a homosapiens és lehet ezen az uton a fejlődés nemcsak egészséges, hanem elég gyors is, míg a hirtelen növevő gyermek magában hordja a halál csirráit, a műton táplált gyermek a jövő állandó betegségeit, addig az anyai tejen táplált kövér gyermek erős izmos, ifjúvá nő ki magát, még ha anyja nem sok gondot fordít is reája. »Chi va pianó va sanó, chi va sanó va lán-tánó« létesítsünk tehát magyar pénzen, magyar munkásokkal kisebb ipari vállalatokat!

Negyven éves jubileumok.

Ritkaság számban menő jubiláris napja volt folyó 7-én városunknak.

Miként előre jeleztük ezen a napon tisztelték meg kartársaik, három illutris orvosnak, dr. Polányi Lajos, dr. Ungár Lajos kaposvári és dr. Schön Jakab nagybajomi orvosokat, azzal, hogy 40 éves jubileumukat tartották meg.

T A R T O Z A.

A somogymegyei ált. tanítóegyesület közgyűlése.

Nemes, önzetlen eszmék megvalósítására törekedni, közösséget polli intézmények létrehozása céljából egyesülni, minden haladni vágyó nemzetnek önmaga iránt való szoros kötelessége, melyről létezőnek kockázatátása nélkül soha le nem mondhat.

Örvendetes, mindnyájunkra fölemelő tudat, hogy ily eszmék szolgálatára a magyar halás talajnak bizonyult. Csak pár esztendő eredményének vizsgálata is meggyőző bennünket arról, hogy szövetségek és egyesületekben ma már oly tekintélyes erő van összpontosítva, hogy azzal minden téren aránylag rövid idő alatt pótolhatjuk elmúlt századok mulasztásait.

Ilyen nemes célok megvalósítására törekedett Somogyvármegye tanítószága, mikor megalapította a vármegye legnagyobb tanító-szövetkezetét: a Somogymegyei Ált.

Tanítóegyesület-et. Ezen egyesület munkálkodása hogy nem volt elszigetelt, az erők egyesítése, hogy nem volt önző célok szolgálatára fölhasználva és nem volt eredmény nélküli, bizonyítja vármegyénk népoktatásügyének hatalmas föllendülése, elért sikereinek egész sorozata.

A bizalom, a rokonszenv, a jóvágytett munka elismerése mindenkitől jól esik, de legjobban vármegyénk közönségétől, kinek személyesen van alkalmja meggyőződni legjobban szándéku törekvéseinkről, végezt munkánk sikeréről. Mi, az ösztanítószág

1905.

tavaszi és nyári.

Reklámecikkek:

Szines subogó reklámtaft méterként	frt 1.35
Fekete " " " "	frt 95, 1.35, 1.50
Japáni mosóselyem	frt —.85
Liberty Sublime minden színben m.	" —.78
Louisienne brillante méterenként	" —.95
Fekete ruhaselymek	85 krtól följebb
Menyasszonyi ruhaselymek m.	78 " "

Újdonságok:

Volle Grenadine a legzebb színekben.
Volle de Sole " "
Popeline brillante " "
mindhárom 120 centiméter szélességű
Dus választék gyönyörű skót-selymekben.
Travers csikos és kockás Tafta-Riche
rubára és bluzra 120 cm. széles Radium és
créppe brillante minden színben. — Louis
XV. jellegű chiné és Mille-fleurs-selymek.
— Gyönyörű csipke, gyöngy- és vászon
hímzett ruhák. Írli csipkék és vászon-
hímzések. Legújabb! Fekete Roll-taft 50
cm. frt 1.90, stb.

Mintákat kívánatra készsége-
gel küldünk.

Szénágy, Hoffmann és Tsa

Budapest, Bécsi-utóza 4.

A megyeház nagytermében folyt le a diszes ünnepély; a terem a tisztelgőkkel, a karzat pedig diszes hölgy közönséggel zsúfolásig megtelt.

A diszgyűlést dr. Szaplonczay vármegyei főorvos nyitotta meg, méltván a jubilánsok érdemeit. Dr. Ullman Antal orvos főelővasta dr. Kéthly Károly, az orvosi szövetség elnökének üdvözlő táviratát. Majd Németh István Kaposvár város polgármestere üdvözlötte dr. Polányit a város nevében; Plachner Sándor főszolgabíró pedig a két körösvost a vármegye nevében.

Szabó Kálmán a jubiláris orvosok érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését indítványozta, amely nagy tetszéssel lett fogadva.

Ezek után a karzati hölgykoszorúból többen lejöttek a terembe, körülvették Polányi dr.-t üdvözlők, kezét fogtak vele, és az ég áldását kérték számára.

A szép ünnepélyen Polányi Lajos dr. köszönte meg a maga és társai nevében a nagy kitüntetést a következő beszédével:

Tisztelt Uram!

Harmincznyolcz évvel ezelőtt, 1867-ben telepedtem meg Kaposvárott mint orvos, sok jóakarattal, kevés reménnyel és semmi kilátással.

Nem csináltam magamnak fellegvárakat, úgy se voltam soha a sors kegyeltje. Egyedüli óhajom volt hivatásomnak élni, feladatomnak híven megfelelni. Nekimentem tehát én is a világnak, mint millió, meg millió más előttem s utánam. Sohasem kérdeztem mit hoz a jövő, elég rejtély volt nekem a jelen is. Hogy ez mit jelent a létért való küzdelemben, arra feleljen az a tulnyomó sokaság, mely mátl holnapra, ugyszólván kézből — szájba él. S én még itt vagyok! 38 év! Hosszu idő ez

uraim, még átgondolni is, hát még átélni, különösen akkor, ha az ember tudja, hogy tettei felett nem csupán a saját lelkiismerete, hanem a nyilvánosság, a közvélemény is állandóan törvényt ül. Nemzedékeket fogadtam az élet küszöbén, nemzedékeket kísérttem a sir széléig. S én még itt vagyok! Sokat láttam, tanultam sokat felejtettem! Életem egy nagy regény, melyet átolvadni talán élvezet, de átélni soha!

Pályafutásom a meredek emelkedések s esések szakadatlan láncolata, melyen sehol pillanatnyi megállapodás nincs. De hát kié nem az, ki oly hosszú utat hagy maga után s nem bárszonyban, biborban született? Nagyon érzem tehát, hogy nem személyes érdemeimnek tulajdoníthatom a kitüntetést, melynek ma részese vagyok. De azért mégis hálás köszönettel fogadom, mert megnyugtató az az öntudat, hogy bármit is tettem, azt jóhiszeműleg tettem városunk iránti őszinte ragaszkodásból, szeretetből.

Az Isten éltesse, boldogítsa városunkat és annak minden egyes polgárát! (Zajos éljenzések.)

Délután egy órakor vette kezdetét a diszebéd a »Korona« fogadó emeleti termében. A diszebeden Kaposvár város közönségének igen nagy illustris része vett részt teljesen megtöltvén a nagy termet.

A felköszöntők sorát Tallián Gyula Somogyvármegye főispánja nyitotta meg, poharat emelvén Magyar ország Apostoli Királyára. Utánna dr. Weisz Albert városi orvos Polányi dr. érdemeit méltatta szép beszédében; Gáspár dr. mind három jubilánssra emelte poharát. Fehér Henrik dr. a körösvostok nevében mondott felköszöntőt. Majd Bakonyi Ferencz ügyvéd a jó közigazgatás vezetőiért emelte poharát.

Ezután Ullman Antal dr. felolvasta a nagy számban érkezett távirato-

kat. Ekkor felállott dr. Polányi és a maga és társai nevében elmondotta a következő beszédjét:

Tisztelt Uram!

Most már mi is hisszük, hogy van Gondviselés, melynek fátum-szerű intézkedéseit senki halandó ki nem kerülheti.

Igy jutottunk mi is a jubilánsok közé, jutottunk mi is pályafutásunk azon határkövéhez, melyben lábvetőkkel be van vésve: a m e m e n t o m o r i.

Még csak egy lépést előre s ott vagyunk az előholtak-, majd holtak-, a feledés-, majd megsemmisülés kapuja előtt.

Megvallom, ha valami, úgy ez lehetett a jubileumtól való huzódásunknak tulajdonképeni oka.

Pedig mi nem félünk a haláltól, se a feledéstől. Nekünk csak a jubiláris kimulás sorrendje ellen van kifogásunk, mert sokkal jobb ezerszer halva, — felejtve, mint egyszer felejtve — halva lenni. No de bármint is határozzon a végzet, egy vigaszunk mégis van. Látjuk a felkelő napokat, melyek a mi leáldozó napjainkat szeretettel [kísérik, szeretettel bucsuztatják.

Hja ez a világrendszer titka, az örök-kévalóság törvénye.

Nem kell tehát félnünk, orvosok mindig lesznek, míg a világ áll.

Legyenek is! Ők a humanizmus igazi felkentjei, a szenvedő emberiség igazi szolgálói.

Nem annak a melle volt háromszoros érczszel vértézve, ki először a tengerrel, hanem azé, ki először a halállal vette fel a harcot, a halállal, melynek segédforrásai kiapadhatlanok s melynek még saját áldozatai is felbomlásukkal segítségére sietnek.

De hálá az égnek, ma már senki sem várja az orvostól, hogy a halált legyőzze, mert a halál halhatatlan, hanem mégis azt, hogy az életbe való idő előtti beavatkozását megakadályozza.

Nos, sikerül-e ez is mindig! Ez a kérdés az, mely folytonos kételyi — töprengéseivel keseríti meg életünket.

Mintha csak Göthe egyenest az orvost akarta volna aposztrofálni, mikor ezeket az

íránt való bizalomnak és rokonszenvnek tekintjük a megyebeli nagyközségeket azon kitüntető figyelmét, melylyel a somogygyei ált. tanítóegyesületet naggyűléseinek alkalmából évről-évre meghívják és vendégül szívesen fogadják.

Az elismerésnek, a rokonszenvnek megható jelét láttuk az idén Márczali nagyközség részéről, mikor a somogygyei ált. tanítóegyesületet június 6-iki közgyűlése alkalmából meghívta és otthonában szívesen fogadta. Közel 200 tanító jött el Márczaliba, hogy ott a tanításügy, s vele kapcsolatos dolgokról tanácskozhasson. Ez a hatalmas testület 5-én este érkezett Márczaliba, hol a legszívesebb fogadásnak volt részese.

A város ezen alkalomra lobogódiszt öltött; Márczali egész közönsége talpon volt, hogy részese legyen az ünnepnek, melyet a tanítók tiszteletére rendezett.

Boncz, Kovács és Lóbl a rendező bizottság többi tagjaival a vendéglátásnak legnehezebb részét az elszállásolást, oly bámulatos gyorsasággal és ügyességgel hajtott végre, hogy ennek látára a leggyakorlatosabb hivatásos rendezőt is a sárba irigység foghatta el. Ez a páratlan siker a rendező bizottság egyetértése, találékonysága és jószervezettsége mellett bizonyított. Elismerés érte a rendező bizottság minden egyes tagjának.

Bebizonyult itt is, ha a kezdet jó, minden jól!

Az ismerkedés a vasúti vendéglő árnyas kertjében volt. Keresztes János vendéglős mindent elkövetett, hogy az összegyűlt vendégsereg jól érezze magát. És ez

sikerült is! Olesón olyan jó kiszolgálásban részesítette a vendégeket, hogy azok csak hajnalfele gondoltak a távozásra. A pompás zene csak fokozta a jókedvet. A fiatalok fáradhatatlanul táncoltak és kitarított reggelig. Most ez egyetlen egyszer tán nem érheti vád a táncos Urakat, mer bizony parketten sem kitarított a tánc, mint volt itt — a lampionos szabad ég alatt.

Ez a sikerült táncmulatosság kerek 100 koronát hozott a tanítók Eötvös-alapjának.

A közgyűlést a Korona vendéglőben dr. Gulyás Ferencz kir. tanfelügyelő, Gramba Döme kir. s. tanfelügyelő, Ádám János apát-plebanos, Seidl Károly göllei esperes, Márczali nagyközség előjárósága, sok érdeklődő és közel 200 tanító jelenlétével Csárgy József egyesületi elnök a következő beszéddel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés!

A csendes munkásság egy évének lepergése után ismét összejöttünk, hogy a tanításügy terén szerzett tapasztalatainkról eszmecserét váltsunk, szerzett ismereteinket edes magyar hazánk nevelésügyének felvirágztatására érvényesítsük. Márczali nagyközség szíves meghívása folytán itt gyűltünk össze a megye minden részéből, s a várakozásunkat felülmúló ösmagyar vendégszeretet edes emléket visszik szét a vármegyében s őrizzuk szívünk mélyén hálás emlékezzettel. Istennek legyen hála, ma már munkánk szeretetteljes méltatásának sokszor lehetünk részesei és tanúi. Kezdik felismerni a mi foglalkozásunk fontosságát

a nép minden rétegében, s a hála virága hint felénk edes illatot a családok köréből azért, hogy a szülők legnehezebb terhét, de legszentebb kötelességét is egyuttal — edes véreik, nevük és vagyonuk örökségének vallásos és hazafias irányban való nevelését tőlük átvették. A magyar tanítóság ma már hivatása magaslátán áll, s buzgó kötelességteljesítésével bármiféle hivatal vezetőjével is kiállja a versenyt. És én mégis megdöbbenve kérdelem magamtól: ember megtett-e kötelességét mindenben?

Sir a lelkem, midőn a mindnagyonb mérvet öltő kíváncsiságokról elmélkedem. Hová igyekezel Árpád népe? Hát nem vonz már ennek a tejjel-mézszel folyó Kánaánnak, ennek az edes anyaföldnek bűbája? Vagy igaza volna a nagy költőnek, midőn ihletése pillanatában remegve mondja... pusztulunk veszünk, ... s mint oldott kéve széthull nemzetünk! Tekintsünk lelkiismeretünkkel szívünkbe, s vizsgáljuk az igazságos bíró elfogulatlanságával működésünket: megtettük-e azt a kötelességet, melyet a hazaszeretet szent törvénye szab elénk? Rajta voltunk-e, hogy a hivandorlást megakadályozzuk? Védjük-e szívünk szeretetének egész melegevel ezt az őseink véreivel megszentelt drága földet népünk előtt? És ha a mulasztásnak csak a paránya is terhelő lelkünket, iparkodjunk azt jóvátenni, vesszük népünk szívébe ez aranyigéket; ez a föld, melyen apáink vére folyt... ez a föld az, melyen kívül nincsen számunkra hely, s áldjon vagy verjen sors keze, itt élünk és halunk kell!

Iparkodjunk míg gyászfatyolt nem ölt

H I R E K.

örökség sorokat írta: »Ki soha kenyerét könnyek közt nem ette, ki soha gondterhes éjeleit ébren, ágyán nem töltötte, az nem ismer benneteket ti halhatatlan Istenek!« Mindennel lehet az orvost vadolni, csak könnyelműséggel, lelkiismeretlenséggel nem,

Hányszor feledkezik meg önmagáról, családjáról, csak hogy másokon segíthessen, hányszor teszi ezt saját élete kockáztatásával. Kedélye egy haborgó tenger, kevés öröm, sok búbanattal.

Csodálatos specialitása Ő a teremtesnek. Naturalista, mert atheista, realista, mert idealista.

A természet csodáiban látja az istenséget, az igazság keresésében a világ boldogítását.

Az Ő jelszava: si nequeo celestes acheronta moveo.

Ha az égből nem kapom, a pokolból veszem a tüzet és világítok be az éjjelek sötétségébe, ha az élettől nem kapom, a haláltól veszem a segítséget a halál ellen!

Ez Ő, az igazi mivoltában!

Ismételve hálásan köszönjük a minket ért kitüntetést, melyet mindjobban megérdemelni egyedüli törekvésünk lesz. Isten éltesse Önöket! (Zajos éljenzések.)

Ezután Szabó Kálmán ivott a hölgyekért; beszéde csak úgy ragyogott a szebbnél-szebb kijelentésektől, a melyet bár megszoktunk tőle hallani, még is a szívek és veséik hatott.

A disz lakoma igen jól sikerült. Végre megemlítjük még, hogy dr. Polányi Lajosnál a diszgyűlés előtt tisztelt: a tüzoltó szövetség és Nagybjom küldöttsége; Kaposvár város tisztikara, Németh István polgármester vezetése alatt.

Végre azon óhajunkat fejezzük ki mi is, hogy az Isten még soká éltesse ünnepelt orvosainkat a szenvedő emberiség boldogítására!

— **Áthelyezés.** Mint jó forrásból értesültünk, Kedacio Károly kaposvári pénzügyigazgatót Temesvárra helyezik át hasonló minőségbe. A kaposvári pénzügyigazgatóság vezetését pedig Eckensberger Károly eddigi kaposvári helyettes pénzügyigazgató, pénzügyi tanácsos veszi át.

— **Érettségi vizsgálat.** A kaposvári áll. főgymnasiumban a szóbeli érettségi vizsgálatok f. hó 19—20 és 21-ik napjain lesznek megtartva. Ministeri biztosul dr. Várady Károly, székesfehérvári tankörfőlti főigazgató lett kiküldve, a közoktatásügyi minister által.

— **Tűz.** Volt folyó hó 7-én, az éjjele órákban Bükösöd községben, hol elégett Haupt Péter földműves háza. Szerencse, hogy az épület biztosítva volt, így nagyobb kárt nem okozott a tűzi veszedelem.

— **Szerencsétlenség.** A múlt hét folyamán Kereszturi Gyula ismert kaposvári ács, a Berzsenyi-utcában, egy épülő ház tetejére akart felmenni munkája megkezdése végett, mikor már majdnem fölért, a latorja elcsuszott és ő a mintegy három méter magasságból a földre zuhant, súlyos sérüléseivel beszállították a somogy megyei kórházba.

— **Szép égi tűnemény** volt látható f. hó 11-én Kaposváron, melyet különösen az Irányi Dániel-utcában igen sokan néztek. Az égből keleti oldalán úgy 8—9 óra közt este egy kigyó alakú égitest lett egyszerre látható, mely gyönyörű ezüst fényvel vegyes kékes színben tűndökölt, és körülbelül húsz percig volt látható; ezután lassan-lassan elkezdett halványodni, míg végre teljesen eltűnt. A szemlélő lakosság babonás áhitattal szemlélte a megmagyarázhatatlan tűneményt, és eltűnése után sokan háborút, majd jó esztendőt, és nagy anyagi boldogságot kezdtek belőle jóslni.

— **Új cigarettá.** Julius hó 1-ével, — mint jó forrásból értesültünk, — a dohányjövédéki igazgatóság új cigarettákat hoz

forgalomba, különösen abban fog különbözni az eddigi cigarettáktól, hogy hosszú szópókájuk lesz. Állítólag igen kellemes ízűek lesznek dacára olcsóságuknak ugyanis csak két fillér lesz darabja. Úrülhetnek tehát a cigarettá szivók, a dohányjövédéki igazgatóság ezen újabb meglepetésének.

— **Vizsgálatok.** A kaposvári áll. el. népiskolában a folyó 1904—1905. tanévben az évi záróvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: Junius 19-én az új középponti iskola összes osztályaiban, Junius 20-án a széchenyi-téri iskola összes osztályaiban, Junius 21-én a fő-utcai iskola összes osztályaiban, Junius 23-án a petőfi-utcai iskola összes osztályaiban, Junius 24-én a sétatér-utcai iskola összes osztályaiban, Junius 28-án hálafüggő isteni tisztelet és záróünnep. T a r j a n A n t a l igazgató.

— **Helyre igazítás.** Lapunk f. hó 7-én megjelent 23 ik számában a Somogy megyei közigazgatási bizottsága 2400 kgb. 1905. sz. a. »Hirdetményében« a kisajátítási eljárás határidejétől Junius 20-ik napja helyett, nyomda hibából véletlenül Julius hó 30-ik napja lett leközölve, mely tévedést ezennel helyreigazítjuk.

— **Dárius király kincseit** mai napig emlegeti a világ. Milyen gazdag és hatalmas uralkodó volt Dárius király valóban, hogy rengeteg kincsei honnan eredtek, azt a Világ Történelmének e heti füzeté mondja el és érdekes képekben mutatja be Dárius korának történetét. Színes műmelléklete megkapó jelenetet mutat be. Valóban érdemes foglalkozunk ennek a vállalatnak a termékével. Olcsón, kitűnő előadásban korra és történetre vonatkozólag egyaránt szemlélhető munkát ad és buzgó munkásságot fejt ki, hogy a munka oda kerüljön mindenkinek az asztalára. Olcsóságánál, könnyű hozzáférhetőségénél fogva ez a vállalat rövid idő múlva elmondhatja magáról, hogy az általános műveltség előmozdításához számottevően hozzájárult; mert a világtörténelemnek ismerete alapfeltétele a műveltségnek és amely vállalat ilyen pazar

Pannonia a Hunnia képe, mert a mi lelünkkel égetheti a vad súlyos szava, hogy hazaszeretünk nem talált utat népünk szívébe.

Szeressük tehát e hazát úgy, hogy azt meg is szeretfessük! És ha majd e honnak minden fia legdrágább kinsként tiszteli a magáénak vallja e megszentelt földet és nem vándorol ki idegen nép közé, hogy százaszoros küddéssel keresse meg a minden-napi kenyeret, boldog megnyugvással zárhatjuk le örök álomra szemeinket, mert elmondhatjuk: Hazám, édes magyar hazám, mind megadám, amivel tartozom.

Nem mondom, hogy nekünk nincs kívánni valónk, azt se állítom, hogy nem elégő szükség a mi sérelmünk, a mi anyagi helyzetünk orvoslása is; de nem sorolom fel bajainkat, nehogy mikor a haza szeretetéről beszélünk az a vad érhesse meggyénk hazafias tanítóságát, hogy hazáját csak pénzért szereti. A hazaszeretet szava előtt el kell némulni egyéni keservünk szavának.

Várjuk a jobb napokat, melyeknek eljöttét a politikai élet hullámsága megakasztotta: ámde él lelkemben a remény, hogy még jönni fog egy jobb kor — mely után buzgó imádság epedez mindnyájunk ajakán . . . Tisztelettel köszöntöm a közoktatásügyi kormány képviselőjét dr. Gulyás Ferencz urat, aki tudása erejével és fényével méltó vezérünk, laukadatan munkásságával példa lehet nekünk, s aki a hivatása magaslátán álló tanítót megbecsüli. Üdvözlöm Marczali nagyközség jelenlevő bíráját Kovács Sándor urat, az igen tisztelt vendégeket és kártársaimat s ezzel az ülést megnyitom.

telt vendégeket és kártársaimat s ezzel az ülést megnyitom.

E szép és lendületes beszéd után Kovács Sándor bíró Marczali nagyközség nevében üdvözölte a közgyűlést.

A kölcsönös üdvözlések elhangzása után Lengyel István egyesületi főjegyző olvasta fel évi jelentését az egyesület működéséről, a VI. egyetemes tanítógyűlés eredményeiről, a tanítói szakkönyvtárak szervezéséről és arról a mozgalomról, melyet az egyesület vezetősége a Somogyban mindjobban terjedő kivándorlás csökkentésére megindítani szükségesnek tart. E csél érdekében pályátételt is tűzött ki e címen: »Mik a vármegyénkben aggasztó módon jelentkező kivándorlás okai, s mik volna az ennek csökkentésére szolgáló legalkalmasabb eszközök?«

Kérte a közgyűlés jelenlevő tagjait a kivándorlás okainak kutatására, a szerzett tapasztalatoknak megírására és terjesztésére, hogy a tennivalók felől eléggé tájékozva lehessünk.

Jelentése keretében adta tudtára a közgyűlésnek a múlt évhen kitűzött pályatétel eredményét is. A pályadíjat Cságy József dolgozata nyerte el, melyet a közgyűlés a »Néptanodá«-ban közzé tenni rendelt.

Kimagasló pontja volt e közgyűlésnek Halász Ferencz kulturministeri tanácsos dísztaggá választása is. Megható volt látni a tanítók szeretetének, igaz hálájának megnyilatkozását a kiváló férfinak iránt, ki a tanítóság érdekében, a nemzeti népművelés

Javáért már eddig is egy egész életre valót dolgozott.

Halász Ferencz egyike ama híváló nagyközségnek, ki a érdem el nem vitatható s kinek tudásától, hatalmas munkájerejétől a népoktatás még sok hasznos alkotást remélhet.

Halász Ferencz ministeri tanácsost táviratban értesítette a közgyűlés a megválasztásról és üdvözölte, mint az egyesület tagját, melyre a tanácsos ur meleg hangú levélben válaszolt.

Somogy megye népköltészetének ismeretése, az irástanító czélra vezetőbb eszközöknek megbeszélése és egy nagyobb tanulmány-ut rendezése fölött megindult eszmecsere, mind érdekes és tanulságos pontjai voltak a közgyűlés folytatódó részének fogadják az abban közreműködő Dömötör János, Kecskés Ernő és Zsinka János kártársak hálás köszönetünket.

Gyűlés után bankett volt, melyen felköszöntött mondott dr. Gulyás Ferencz a királyra, Boncz László a tanítókra, Gróf Mihály Gulyás tanfelügyelőre, Cságy József Marczali derék közönségére, Seidl Károly a tanítókra, Gulyás Ferencz dr. a tőle megszokott ékes szöveggel az egyesület új tagjára: Halász Ferenczre, Lehner főszolgabíró a tanítókra stb.

Sok ily napot adjon az Eg a Somogy megyei Ált. Tanítóegyesületnek!

gazdasági munkát, jól becses irodalmi termeket ad azért a rendkívül olcsó árért, az valóban a magyar általános műveltség körül szerzett magának érdemeit. A munkát a „Globus-műintézet adja ki és mutatványszámot annak, aki kér, ingyen a bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, Aradi-utca 8.

— **Arató és család sztrajk vármegyénben.** Végre vármegyénk józan gondolkodású munkás népét is sikerült a lelketlen, sehonai igazgatóknak felláztatni. A lengyeltői járásban tört ki a sztrajk, Boglár, Lelle, Tur, Lengyeltői stb. községekben, hol az arató munkásokat és urodalmi cselédeket, azaz bujtogatták föl a lelketlen igazgatók, miszerint most ex-lex állapot van, nem tartoznak költött szerződéseiket betartani, hanem kérjenek béremelést. Átcsapott a fellázító, dologkerülő csapat néhány tagja az igali járásba is, hol a kaposvári mezőgazdasági részvénytársaság munkásai között próbálták meg szerencséjüket, ami azonban nagyon gyengén sikerült. Nem is csuda, mert hiszen ezen részvénytársaság részint mintegazdaságával, részint pedig cukorgyárával nem csak a tavaszi és nyári hónapokban, hanem még egész télen keresztül is száz és ezer munkásnak biztosítja a maga és családja megélhetését és jólétét. Tudják ezt a munkások józanabb tagjai is, így köztük a bujtogatás akna munkája nem igen talál halás talajra, jó is van ez így! Mert ha a részvénytársaságot egyszer megharagvották, és az munkaserejét teljesen a felső vármegyék szegény munkára éhezőlakói közül egészítene ki, Kaposvár és környékére olyan befolyással lenne ez, mint hajdan az Egyiptomi tiz csapás volt. Mert hát annyi már ma az egyedül kézimunkája után élő munkás Kaposvárott és környékén, hogy ha kellő munkát nem kapnának vagy az éhezés, vagy a kivándorlás között kellene választaniuk. Pedig hát a munkát jobban sehol sem fizetik; azután meg mégis csak jobb itthon, az édes haza földjén.

ZILZER JOHANNA

30 éven át kitűnőnek bizonyult, közkedvelt

arczenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát, nevezetesen: szep-
lőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösségét, s az arcnak
késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz. Ára:
1 nagy tégely 2 kor. 40 f., 1 kis tégely 1 kor. 20 f.,
a hozzávaló szappan 1 drb. 60 fillér. Biztos hatásért jótállók.
Kitűnő hajnövesztő kenőcs minden e szakba vágó dolog szintén kapható.
Szétküldések a világ minden tájára felé utánvétellel. Valódi minőségben
kapható:

Zilzer Herminánál

BUDAPEST, VI., Király-utca 70/Z.,
valamint minden gyógyszerárban és droguériában.

Saját magát károsítja, aki
szőlőoltvány-szükségletét
nem fedezi a

Küküllömenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Erdély.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. —

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

17—12

A LEGSZEBB ÉS LEGJOBB KIVITELBEN.

A legnagyobb választékban, igen jó minőségű

czipőket

készít és tart raktáron a legdivatosabb formákban

LEGÁR LAJOS

cipész mester

Kaposvárott, Irányi Dániel-utca.

Teljes jótállás mellett.

Megrendeléseket a legelőbb idő alatt vidékre is szállítjuk.

Különlegességi áruház

Kaposvár, Fő-utca 29.

Menyasszonyi kelengyék
legmegbízhatóbb kivitelben.

Valódi Szepességi vászon
és damaszt árúk.

Kész blousok és pongyolák a legfinomabb
kivitelben merék szerint is.

Nagy Rövidáru raktár, kézimunka
és hozzávaló anyagok.

Karlsbadi keztyük
jótállás mellett.

Kiváló finom uri divatosított, inkek,
nyakkendők, harisnyák stb.

Szabott árak minden darabon láthatók.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan
szállítanak.

Különös kedvezmény!
Minden vevő ingyen kap
egy életnagyságu fény-
képet! 27—52

Kitűnő tisztelettel

Grumann Béla

ezégvezető

Kaposvár, Fő-utca 29.

5 forintért

szétküld utánvéttel egy maradék, 3 mtr. egy férfi öltönyre való finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót, vagy kamgarnt.

Országos Postaküldetési Áruház

BUDAPEST,

Rottenbiller-u. 4/B. Félémelet.

Minták nem küldetnek.

BARTA SÁNDOR

polgári és egyenruha szabó üzlete

KAPOSVÁR

Erzsébet-tér, új városház épület.

Legnagyobb raktár előírás szerinti

katonai x x x x x

x x x felszerelésekben.

Mérték szerint készülnek minden fegyvernemhez tartozó egyenruhák a legjutányosabb áron. Raktáron tartatnak hazai és angol szövetek, ugyisintén skót különlegességek a legnagyobb választékban. Készülnek a legutolsó divat után öltönyök, felöltők, raglanettek.

Kérjen

egészen ingyen

zománcozott edény

képes árjegyzéket. Próbarendelvény 6 fazék és 6 lábas különféle nagyságban, összesen 12 db. 1 frt 75 kr., 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábas, összesen 12 db. 3 frt 50 kr. és egy teljes zománcozott mosókészlet, mely áll: labor, vizesveder, mosókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 db. 2 frt 50 kr.-ért csak én szállíthatok ingyen csomagolás és utánvét mellett.

KOHN, gyáriraktáros

Budapest, VI., Csengeri-u. 51.

Sürgönyezim:

Kohn gyáriraktáros Budapest.

Somogyvármegye közigazgatási bizottságától.

2400. szám.

kgb 905.

Hirdetmény.

Somogyvármegye közig. bizottsága ezennel közhirre teszi, miszerint a m. kir. államvasutak kaposvári állomásán előállítandó vágány építési céljaira Kaposvár r. t. város határában szükségessé

földterületek kisajátítását

a kereskeelmi m. kir. ministerium 1905. évi május hó 22-én 32055/III. szám alatt kelt leiratával elrendelvén, ezen kisajátítási eljárás határidejéül

1905. évi június 20-ik napjának d. u. 3¹/₂ órája,

összejöveteli helzül pedig a **kaposvári vasuti állomás felvételi épülete** tüzetett ki.

Miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a kisajátítási terv és összeírás a tárgyalást megelőzőleg 15 napig Kaposvár r. t. város polgármesteri hivatalában közszemlére ki lesz téve s hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett érdemileg akkor is határoz, ha az érdekeltek a helyszíni tárgyaláson nem jelennek meg.

Kaposvár, 1905. évi május hó 31-én.

Somogyvármegye közigazgatási
bizottsága.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **Fonyód fürdőtelepen** f. é. június hó 1-én a

Bélatelepi szállodát

átvettem. Ezen uri kényelemmel berendezett szállodában a lehető legolcsóbb és jó kiszolgálás áll a n. é. közönség részére. — Éttermemben

jóízű magyar ételek- és kitűnő italokat szolgálok ki.

Külön kávéház, billiárd áll a t. vendégeim rendelkezésére.

24 uri módon berendezett szobát a legjutányosabb áron bocsájtok a n. é. fürdőközönség rendelkezésére.

Számos látogatást kér

Saller Alajos

a Bélatelepi vendéglő-, kávéház- és szálló-tulajdonos.

14426. szám.

1905.

Somogyvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Somogyvármegye törvényhatósági közutain az 1905. év folyamán létesítendő

műtárgyak építése, valamint ugyanott felállítandó kerékvetők szállítása

Kaposvárott, hivatalos helyiségben, 1905. évi június hó 20-án d. e. 10 órákor zárt ajánlati versenytárgyalás útján fog biztosítani.

Az 1905. évre előirányoztatott:

28. sz. hid	1) A marczi—öreglak—boglári th. közut 18—19 km. szakaszán levő	3617 K 35 fill.
átteresz	2) A kaposvár—marczi th. közut 28—29 km. szakaszán levő 27. sz.	745 K 43 fill.
új	3) A kaposvár—marczi th. közut 34 km.-ében egy új betonátteresz építése	408 K 32 fill.
építése	4) A zánkány—nagykanizsai th. közut 13—14 km. szakaszán levő 22. sz.	421 K 58 fill.
átteresz	5) A pusztakapoly—karádi th. közut 3—4 km. szakaszán levő 4. sz.	500 K 60 fill.
új	6) A szigetvár—pécsi th. közut 0—1 km. szakaszán levő 2. sz. hidnak	2775 K 85 fill.
hidnak	7) A kaposvári járás th. közutaira pótlendő kerékvetők	168 K — fill.
új	8) A barcsi „ „ „ „ „	56 K — fill.
vasfelszerkezettel	9) A nagyatádi „ „ „ „ „	224 K — fill.
való	10) A csurgói „ „ „ „ „	140 K — fill.
ellátása	11) A marczi „ „ „ „ „	140 K — fill.
	12) A tabi „ „ „ „ „	150 K — fill.
	13) Az igali „ „ „ „ „	112 K — fill.
	14) A lengyeltóti „ „ „ „ „	112 K — fill.
	15) A kaposvár—szennai th. közut 6. sz. 4.0 m. nyílású vasfelszerkezetű	6500 K 91 fill.
hid építésére	16) Ugyanazon ut 10. sz. műtárgy áthelyezésére	1428 K 02 fill.
		Összesen 17500 K 06 fill.

Az ajánlatok alapjául a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében, Kaposvárott (Tallian Gyula-utca 3. sz.) betekinthező előmérlet költségvetések és tervek szolgálnak.

Az ajánlatok a tételenként felsorolt munkák bármelyikére külön-külön, vagy azoknak bizonyos csoportjára együttesen is tehetők.

A szabályszerűen kiállított és az előirányzott költségvetési összeg 5%-ának megfelelő bányapénznek a kaposvári kir. adóhivatalba történt letételét igazoló nyugtát is tartalmazó borítékba, zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés napjának d. e. 8¹/₂ órájáig fogadtatnak el; később érkező, vagy távirat alakjában benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatokban világosan kitéendő, hogy az ajánlattevő a helyi viszonyokat ismeri.

Hibásan kiállított ajánlatok a versenyből kizáratnak.

Kaposvár, 1905. évi június 5-én.

Alispán helyett

Gabsovi

főjegyző.

Legjobb Gyógy Cognac
CAMIS és STOCK

105—52

Triesti cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.
25 korona

egy divatos férföltöny, mérték után, remek szabásban, finom gyapotszővetből.

LICHTMANN S. szabómesternél

BUDAPEST,

Rottenbiller-u. 4/B, Főlelelet.

Vidékre minták bérmentve